

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,

hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová a
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kü-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, lözvetlen a
kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Társadalmi életünk.

Megint csak onnan indulok ki, a honnan mult számunk cikkében, hogy a község nem más, mint a családok családja, vagyis egy nagy család, melynek tagjai az egy helyen való lakás és a közös ügyek érdeke, de meg az egymással való gyakori találkozás, egymás munkájának igénybevétele folytán sokkal szorosabban fűződnek egymáshoz, mint két külön község polgárai. Ez a legszükebb értelemben vett patriotizmus, melyben nincs semmi rossz magában véve, sőt az emberi természet legbensőbb követelményeinek egyike.

De menjünk tovább. Stael azt mondja: „A nap és csillagos ég alatt csak arra van szükségök az embereknek, hogy egymást szeressék és magukat egymáshoz méltóknak érezzék!” Tehát a kölcsönös szereteten kívül még egy másra is van szüksége az embernek a társadalomban t. i. oly társaságra, amelynek tagjai egymást tiszteletben tartják. Természetesen ezt az elvet sem lehet túlságba vinni s azt kívánni, hogy mindenféle állás-, születés-, vagyon- és műveltségbeli fokozat egyszerre eltűnjék a világban, ó nem, ez amilyen lehetetlen, ép oly igazságtalan is lenne,

mert ezt a fokozatot a természet ura állapította meg s másrészt ellenkezne minden eddigi erkölcsi fogalmunkkal. Kell tehát a társadalmi körök tekintetében különbözeteknek fennállni, vagyis a szerint csoportosulni egy község polgárainak, amint ezt a különböző társadalmi állás megkívánja s akkor minden ember föltalálja a társas életben az ő szórakozását. „A kellemes társaságnak egyik főkélléke az egyenlőség“, mondja Josika Julia. Ez igaz! És valóban oly társaságot kell választanunk, mely szellemileg s anyagilag körülbelöl egy fokon áll velünk. Csak akkor fogjuk magunkat jól érezni, csak akkor élvezhetjük teljes mértékben a társadalmi élet örömeit. Nem vagyunk senkinek lekötöztetettjei, mert képesek vagyunk azt tenni, amit a többi tesz — erőltetés, gond és baj nélkül. Az érdekek némileg egy fokon állván, több az érintkezési pont, nagyobb az egyetértés, bensőbb a barátság, a jóakarát. Szóval: több a testvériség köztünk, mert egymás mellett állunk, nem pedig az egyik fönt, a másik alatt, midön az érintkezés mindig öröklődésbe kerül.

Az eddig mondottakból már kiki következtetheti, miszerint koránt sem vagyunk elvi ellenségei a társas köröknek, sőt inkább

azokat úgy tekintjük, mint az életre való eszmék megvalósítását, mint gyúpontjait azon nagy testületnek, mely egészében egy közös érdek által összefűzött nagy családot képez. A társas körök és egyletek azonban csak úgy felelhetnek meg hivatásuknak, hogy ha azok száma arányban áll a polgárság számával s továbbá, ha a főntebb jelzett alapokon van szervezve, vagyis társadalmi állapotok szerint nem annyira szét bontja, mint inkább rendszeres társaságokba csoportosítja a község lakóit.

Ha e két szempontból vizsgáljuk városunk társas köreit, nem lehetünk megelégedve az eredménnyel s épen ebben kell azért egy részről Abony lanyha társadalmi életének okát keresni.

Először is egyleteink nagyobb számmal vannak, mintsem hogy azok mind virágozhatnának. Van Kaszinó, Társalgási Egylet, Iparos Kör, Polgári Kör, Kath. Olvasó-Egylet, Kath. Munkás-Egylet, 48-as Kör, Népkör, tehát összesen nyocz, ami tekintve azon polgárság számát, mely igénybe veszi az e társaságok által nyújtott szórakozásokat, tulságos soknak mondható! Ennek aztán az a következménye, hogy kellő számú tagok hiányában egyik sem tud megizmosodni s nem képes tagjainak azt

TÁRCZA.**A spiritisztákhoz.**

Miket sok ezred zárva tartott,
Zörgettek a nagy gátokon,
Hogy e rövid Iétnek határán
Ne essék a válás zokon.

Hivtok elhunytakat tanunak,
Hogy nem nyel el mindent a sir
S hogy ott a másik, szebb hazában
Szellem-boldogság lesz a díj.

Kopogva s „trace“-ban elbeszélük
A siron tuli dolgokat
S a lélek „materizálodva“
Uj testet ölt és hangot ad.

Beszélnek Isten szent köréről,
A tökelynek külön fokán
S egy örök összeolvadásról
Egy legdicsebb nap hajnalán.

Bár Isten titkát földi észszel
Az ember meg nem értheti,
Mégis egy eszmét képviseltek,
Van e beszédben valami.

Hirdessétek csak a világnak,
Hogy nem vagyunk csupán anyag
S a lélek él tovább, — örökké,
Hogy tul az ember boldogabb.

Hadd derüljön sovár szivekre
Böleselmetekből ujra fény
S az észből támadjon fel újra,
Mit szív nem hitt el, a remény!

... És bocsásd meg a mi vétkeinket ...

Korhadtt emlékeim között épen áll egy öreg asszony képe. Régi kép az. Mintha most is látnám a kiaszott, sárga arcot, melyen nem hagyott szánatlatlanul az élet egy parányi helyet, hátát megörbítette az idő, csontjait szinte zörögni hallja az ember a rászáradt bőr alatt. Reszkető lábai öntudatlanul, csak megszokásból mérik kunyhójától a templomig huzódó utat, vénségtől remegő ujjával pörgeti az öregszemü olvasót s fogatlan ajkai szüntelenül mormogják azt a pár szót, melyre még hosszú életéből emlékszik: „És bocsásd meg a mi vétkeinket“ . . .

Öreg béres volt az apja, valahol az alföldön. Anyját nem is ismerte. Csupán az apja, az eső és a jó Isten nevelte. Az apja mindennap elmondatta vele a „Miatyánkot“, az eső tisztára mosta

szurtos szoknyácskáját, a jó Isten meg adott neki egészséget. Így nőtt fel tizenöt éves koráig, slett belőle olyan szép hajadon, hogy még a nap is megállt úgy déltájban a libanyáj fölött, s mosolyogva nézett a kis libapásztor tüzes fekete szeméibe.

A harmadik határból el-eljárt gyönyörködni a telt karokban, a karesu derékban a számadó bojtár is. Óraszámra állt botjára támaszkodva a leány előtt s nézte azokat a napsugaras fekete szemeket, míg a szive csordultig lett tőle. Könnyíteni kellett rajta. Elment a leány apjához. Bene Pista derék legény volt, mi kifogásn lett volna ellene. Három hét múlva asszony lett a lánya.

Hat kerek esztendeig éltek boldogan. A menyecske alakja megömbölyödött, szemei még tüzebben ragyogtak, mosolya igézőbb volt, mint valaha. Az ura bolondult utáná. Ő hü feleség volt. Kivitte ura után az ételt a legelőre, adott neki jó szót, szerelmes csókot.

Egyszer — nem tudni mi okból, hisz epéje sem volt a boldog embernek — Bene Pista összeveszett az uraságával, felpakolta kevés motyóját és feleségét egy szekérre és elindult a szeghalmi határba.

Ott épen az u'széli csárda gazdátlanul állott. Volt Bene Pistának egy kis pénzecskeje, megvette a csárdát.

Képzelné sem lehetett takarosabb csárdásné. Volt is kelete a karcosnak, éjjel-nappal tele volt

A szőlészet köréből.

Fontos szolgálatot vélünk tenni, kivált annak a szőlő-tulajdonos- és szőlő-munkásnak, aki szaklapot nem tart, ha időnként a kellő munkálásokról szerény utigazítást fogunk közölni.

Ma midőn a filoxera a híres magyar hegyi szőlőket elpusztította, a homoki szőlők vannak arra hivatva, hogy jó és sok bort produkáljanak és így, okszerűen kezelve a szőlőket, pénzünk itt maradjon országunkban és ne vándoroljon a külföldre. Igen ám! de mikor fogjuk mi ezt elérni? — mondatik hogy Promontoron (Budafok) és Tétényben annyi bort termelnek, vagy is gyártanak, hogy egész Magyarországon sem terem annyi.

Ez már a termelőre nézve nagy baj, van törvény az ellen, de úgy látszik, hogy nincs a ki végrehajtja.

A másik baj pedig az olasz bor kedvezményes vám általi behozatala. Olaszországból Fiumén át annyi bort hoznak be hozzánk, hogy a kereskedő az itteni borokra rá sem néz, mert olcsóbb az olasz bor, mint a honi, és az idén ott rendkívül nagy és jó termés lévén, gondolhatjuk, mennyi bort fognak onnan behozni. Hogy röviden egy példával szolgáljunk, amelyikből kitűnik, milyen óriási az olasz bor export, csak rámutatunk, hogy a statisztikai adatok szerint ez év nyolcz hónapában Olaszország exportált 1.555,191 hektó bort és abból Ausztria-Magyarországra 820824 hektó esik, Magyarország maga pedig 575474 hektót hozott onnan be. Ha egy hektoliter árának csak 15 frtot veszünk, az 8 millió és 632000 frtot tesz ki, és mivel az olasz bor rendszeren 13—16°, itt egy hektóból kettőt csinálnak s így a fogyasztó közönség 17 millió forintot fizet az importált olasz borért. Hogy mennyire vásárolják nálunk az olasz bort, mutatja azon körülmény is, hogy Magyarország az olaszországi bortermésnek átlag $\frac{1}{3}$ részét veszi meg.

Ezen bajon csak úgy lehetne segíteni, ha a bor hamisításáról szóló törvény min-

Benn a szép, csaplárosné egyedül virraszt rokkája mellett. Vendéget vár talán? Ugyan ki jár ilyen időben? Mégis várni látszik valakit. Egy száguldó paripát, a nyeregben egy deli legényt.

Az ajtó hirtelen felnyílik s betántorog rajta egy emberi alak. Födétlen fején verejéktől csapzott göndör hajjal, halálsápadt arczczal, egyik kezét vállán levő véres sebére szorítja.

A csaplárosné felsikolt.

— Kend az Ferke bá', mi baja az Istenért?

— Csitt hugám, üldöznek a pandúrok, rejt el valahová.

A menyecske felugrik, maga után vonszolja a félig alélt betyárt.

A következő pillanatban mosolyogva nyit ajtót az üldöző pandúroknak.

— Isten hozta kegyelmeteket! csakhogy már látok egyszer emberi ábrázatot is. Egy hete át sem lépte senki a küszöbünket — örvndezett a csaplárosné és hevenyében előadja legjobb borát. Csak úgy sziporkázik belőle a jókedv. Aztán mikor kérdezik, nem látta-e a menekültöt, megesküdik a lelkiüdvére, hogy három hete nem látta Ferkét.

A pandúrok elmennek tovább folytatni az üldözést, a betyár pedig a csárda pinczejében gyógyítja sebéit a szép asszony tüzes borával és szerelmes csókjaival.

— Hol az urad Judit? kérdé egy napon Kondor Ferke.

— A debreczeni vásárba ment csikót venni.

a kényelmet és szórakozást megadni, amely a kört előtte vonzóvá tenné s lassanként az egyleti élet mind népszerűtlenebbé válik s megöli azt végre is a közöny.

Ha a második felállított szempontból vesszük egyleteinket bírálat alá, ugyszintén találunk hibára. Az egyik például igen magas, a másikonál meg már egyszerre oly esést találunk, mely a magasabb niveau-nak nem képes megfelelni s így daczára a sok egyletnek tény az, hogy van városunkban egy értelmi osztályhoz tartozó elem, mely sehol sem találja magát otthon s a társadalmi élet száműzöttjeként inkább visszavonul, mintsem saját elvei ellen tegyen.

Akiknek tehát városunk társadalmi élete szíven fekszik, azoknak arra kellene törekedni, hogy egyleteink üdvös reformra helyezkedve, vonzóvá tegyék a polgárságra nézve magukat s hogy minden egyén megtalálhassa végre azt a kört, mely az ő méltányos igényeinek megfelel.

Elmondtuk ezeket e helyen nyíltan, amint elgondoltuk; ha nem jól jellemeztük a helyzetet, bocsánatot kérünk, de ha igazunk van, akkor mielőbb segíteni kell a bajokon. Két egyesület, a „Kath. Olvasó-Egyesület” és a „Kath. Munkás-Egyesület” már a minap üdvös mozgalmat kezdeményeztek. Vettek maguknak, bár áldozatok árán, megfelelő helyiséget s ezzel egy hatalmas lépést tettek arra a célra, hogy minél nagyobb számmal vonják magukhoz a hasonérzelmű polgárságot. Legyenek e tények csak kezdetek a regeneráció további üdvös művének s akkor a régi jó társadalmi élet, ha nem is régi alakjában, újra fog éledni közöttünk s nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy megértsük egymást!

a nagy ivó. Seregestül jártak a környékből a szegény legények.

Judit asszonynak mindenki számára volt egy pár jó szava, egy nyájas mosolya.

Be-bekocogtatott néha a környék leghíresebb betyárja is, Kondor Ferke. Volt aztán dinom-dánom. A rozoga csárda asztal csak úgy görnyedezett a fényes arany, ezüst pénztől, meghajolt a rablott kincs alatt, mint a bűnös lelkiismeretének súlyától. Folyt a homoki szőlőlé, szült a czimbalom, mikor Kondor Ferke mulatott, másképp verte szerzőjét a vén cigány is, úgy sirt-rít a czimbalom, olyan keservesen, hogy a betyárnak könnybe lábadt tőle a szeme. Ilyenkor még mélyebben húzta szemére a pörge kalapot, s az alól, csak félszemmel nézi a söntésben fonó csaplárosné; ha meg aztán a vén cigány rárántotta a frisset, megbizsergett benne a szilaj vér, derékon kapta a szabadkozó menyecskét és járta vele örülten, karja esszevesztett hévvel ölelte a szép asszony ringó derekát, szeme majd felperzselte a pruszliból szabadon maradt nyakat. Nem is pillantás volt az, ha szemek találkoztak, hanem két villamtelep átugró szikrája, mely meggyújtja belül a szívet, felforrallja a vért.

Tél lett. Magas hóréteg fedi a síkot. Mért-földnyire nincs egy ember, vagy egy ló nyoma a fehér szőnyegen. A csárda világos ablakával úgy néz ki, mint egy óriási hóember, kinek égő pipát adtak a szájába.

dönött a legnagyobb szigorral lenne végrehajtva, más részről pedig ha az olasz borokra nagy vámok lesznek szabva; amint mi tudjuk, egy hektoliter olasz borra 2 frt 50 kr vámot szed be az állam, holott Franciaország az olasz borok után 23 frt vámot számít. Természetes, hogy ekép nem kifizető üzlet a borokat Franciaországba exportálni.

Ezeket előre bocsájtottuk azért, hogy mindenki tudhassa, hogy mi az oka annak, ha borvevő nem jelentkezik. De van még egy ok, hogy miért nemkeresettek a mi boraink. Fájdalom, azért, mert nincs, és ha volt is, legtöbbször a borok rosszul voltak kezelve, de nem csak a bor, hanem rendszeren a szőlő is. Azért feltettük magunkban idősza-konként a szőlőben előforduló munkálatokról írni s ha időszerűség szempontjából egy kissé későn bár, megkezdjük fejtegetésünket a szőlő-fedéssel.

Bár elmaradhatna ez a munka. De a mi éghajlatunkban szükséges. A fedés azért történik, hogy azon rügyek, amelyek jövő évre termést kell hogy hozzanak, sem erős fagy, sem ólmos eső által tönkre ne menjenek. Hogy milyen magasan fedjünk, az csak az alkalmazandó metszéstől függ, mivel a rövid csapos mivélés nem kíván oly magas fedést, mint a csercesapos. Jól tesszük, ha 2—3 szemnél többet fedünk be, mint a hogy a metszést tervezzük.

Jól tesszük, ha a fedés előtt minden kitermett szállvesszőt lemetszünk, a seb télen át beheged és ez által tavaszon a nagy vérzést megakadályozzuk. Ajánlatos továbbá fedés után a bakhás közöket jó mélyen felkapálni, ez által felporhanyosítjuk a földet és képessé tesszük arra, hogy a téli csapadékokat jó mélyen felvehesse.

Anonymus.

Kovácsnai Kovács Gyula.

Valahányszor egy temetésen megjelenünk, vagy csak a temetési harang zugását halljuk: mindannyiszor megdöbbenünk, mert önkéntelen is eszünkbe jut a kikerülhetlen vég: az elmulás.

Többet nem beszéltek róla. Folyt a sok bor, járta a nóta.

A legény ölébe kapja a menyecskét s szilaj csókba ful a nóta. Egyszer csak elkomorodik a betyár, göndör fejét mellére hajtja s nagyot fohász-kodik amugy betyár módra.

Aztán újra elhallgat.

A menyecske enyelgésére fölemeli bütől-bortól nehéz fejét. Sötét szemébe vad bosszu villogott.

— Igérd meg nekem Judit, hogy ha özvegy leszesz, hozzám jössz feleségül?

A menyecske nagy szemeket mereszt aztán szenvedélyes csókkal felel.

A betyár k tovább nem igen van maradása, nyakába keríti szürét s nyugodalmas jóéjszakát kíván.

Hajnaltájban megzörgetik a szép csaplárné ablakát.

— Nyisd ki az ajtót Judit, én vagyok — hangzik a Ferke hangja.

A menyecske kinyitja az ajtót. Két izmos kar fonódik dereka köré s egy lihegő hang sugja a fülébe:

— Megöltem az uradat, most eljöttem érte.

A szép asszony elsápad, szeme rámered a legény ingére. Vértől van rajta, az ura vére.

Szól a lélekharang, akasztani viszik Kondor Ferkét. A szeretője árulta el. Sok nehéz bünt vallott rá.

A templomban az oltár előtt meggömbövede térdel egy tébolyodott asszony és halkán mormogja: „és bocsásd meg a mi vétkeinket.”

N. V.

Nem marad tehát itt senki sem közülünk, előbb, vagy utóbb eljő az óra, mely mindenkit koporsóba fektet, mely lelünkét Isten elé szőlítja.

És ime a napokban is egyik felebarátunk — nem rettenve meg a halál gondolatától, annak karjai közé vetette magát. Nem akarta megvárni azt a néhány évet, hónapot vagy napot, ami még — emberi számítás szerint — életéből hátra volt, amikor eljött volna érte úgy is a halál angyala, inkább siettetve azt, erőszakkal tépve ki magát az élet, hozzátartozói és barátai köréből, hivatlanul jelent meg az örök bíró ítélőszéke előtt.

Kovácsnái Kováts Gyula, előkelő és nemes család tagja f. hó 9-én hirtelen elhunyt. Fegyvert emelt maga ellen s azzal oltotta ki azt az életet, melyet valamikor nagy vagyon felett rendelkezve annyira szeretett s a melyet utóbb — meghasonolva a világgal — annyira megvetett. Nincs jogunk bírni a tettét, fűrészni az okokat, most azok a családát érdeklíkesek, a mely családot megsértenének azok, kik a tett fölött erkölcsli bíróként to'nik fel magukat. Erre pedig sem az elhunyt, sem családja nem adott okot soha.

De ki is merne igaz, tiszta lélekkel ítéletet mondani egy-egy ilyen szerencsétlen embertársunk felett? Ki volna olyan vakmerő, hogy beleavatkozzék a szíveket és veséket vizsgáló Bíró jogába, aki egyedül tudja igazságosan mérlegelni az okokat és körülményeket, melyek ezeket a boldogtalankat oly végzetes tetteire indítják, vagy kényszerítik?

Ne ítéljük tehát el őket sirjokban, hanem kérjük a jóságos, az igazságos Istent, hogy az ítéletmondásban legyen irgalmas, legyen könyörületes.

Szerencsétlenül kimult embertársunk! Nem kérjük, miért gyűlölted meg az életet, nem kérjük, hogy gonosz volt-e, vagy csak gonosznak látadt azt, mert ez a bekövetkezett eseményre mind-egy. Életed fonálát ketté metszted, pályád idő előtt megszakasztottad, mert pihenni vágytál. De ki panasználja fel a nyugalmat hánykódott lelkednek, ki erőltethet életet az életgyűlölőre, ha Isten maga nem teszi azt. Sötét a te sirod éjje, de felette az isteni irgalom reményének szelíd világa fénylik. Szeretteidnek könnyei áldoznak a felett s felebarátai részvétel fohászai lépik el sírodat. Nyugodj alattuk békében!

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Kovácsnái Kováts Gyuláné szül. nemes Martiny Lujza; id. kovácsnái Kováts Ferencz, cs. és kir. őrnagy, a vas-korona rend lovagja; id. kovácsnái Kovácsnay Zsigmond, a Ferencz József rend lovagja; neje szül. nemes Vaikó Katalin; ugy gyermekeik: Zsigmond, cs. és kir. százados, neje nemes Draveczky Edith, Géza, István cs. és kir. főhadnagy, Kálmán, Sarolta és férje sepsi Szentkirályi Ferencz m. kir. százados, Kata és férje palocsai Horváth Jenő, ifj. kovácsnái Kováts Ferencz szomorodott szívvél jelentik forrón szeretett férje, nagybátyja, testvére, sógora, illetve nagybátyjuk kovácsnái Kováts Gyulának folyó hó 9-én délelőtt 8 órakor történt elhunytát. Hült teteme f. hó 10-én d. u. 3 órakor fog a ref. egyház szertartása szerint az abonyi ref. sírkertbe örök nyugalomra tétetni. Abony, 1888. nov. 9. Áldás és béke hamvaira!

REFERENS.

MI UJSÁG?

— **A lakodalmak szezonja.** A novemberi szürke ég reá borul a vidékre, sűrű köd ereszkedik a földre, elszoritva és fojtogatva a gyöngyöz lélekző szerveket. Az emberek sietve végzik az utczán dolgukat s igyekeznek barátságosabb szobáikba. A természet e komor esendjén azonban vidám hangok törnek keresztül, vig zene mellett csoportokban vonulnak az emberek, örömtől és bortól kipirult arccal dalolásznak néha taktusra sem ügyelve, csak amint a dévaj kedv hozza magával. Az emberek kitékintenek a zajra s az öregebbek egy óhajjal térnek vissza elhagyott esendjökbe. Lakodalmások s eszökbe jutnak ama rövid ideig tartó boldog napok, amikor még ők sem vették észre a mulandóságot, mert fiatalok voltak s kifogyhatatlan tavasz volt még szíveikben!

— **Polgári iskolánk ügye** — úgy látszik — elalszik. Pedig ily fontos ügy megérdemelne a bizottság részéről egy kissé nagyobb tevékenység kifejtését s az ügy sikeres megoldására egy nagyobb befolyású egyén megnyerését, annyal is inkább, mivel Czegléd mindent elkövet, hogy a gimnázium mellett még a polgári iskola is ott maradjon. — Munkára, tetteire fell!

— **Női tanonc iskola.** A kereskedelmi m. kir. miniszter 65499./IX. 898. számú rendeletével a női ipari és kereskedelmi tanoncok összeírását rendelte el a végből, hogy az 1884. évi XVII. t.-cz. 80. §-ban foglaltak szerint hol ily tanoncok száma az 50-et meghaladja — női tanonc iskolák felállíthatók legyenek.

— **Névmagyarosítás.** Abonyi születésű Beviz Sándor államvasuti alkalmazott P.-Jadányi lakos vezetéknevének „G y a r m a t i”-ra kért átváltoztatása a m. kir. belügyminisztérium által engedélyeztetett.

— **Ártatlanul meghurczolva.** Emlékeznek még t. olvasóink, hogy ez év május 11-ikéről mily különös hír terjedt szét városunkban. Normann Dávid üzlete előtt ugyanis a jelzett este egy lövés tétetet, majd aztán az ismeretlen tettes az üzletbe nyomult s ott a pénztárfiókból 17—18 forintnyi aprópénzt kivéven, eltávozott. A gyanú Kollár Frigyes kocsigyártóságára irányult, miután Normannék ily alakot láttak elurranni a ház előtt. A csendőrök őt ez alapon aztán be is fogták s vizsgálat alá helyezték. A kecskeméti kir. törvényszék október hó 26-án tartott ülésében Kollár Frigyes a vád alól felmentetett, miután alibijét igazolta s különben sem volt a személyére vonatkozó vád bebizonyítható. Így tehát fiatal polgártársunk igazoltatott s az alaptalan meghurczolatás miatt érzett fájdalmát vigasztalja meg tiszta lelkiismeretének öntudata, mert „boldogok, akik üldözést szenvednek...”

— **Az országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezet** az idén községünkben olesó díjai folytán sok pártolóra akadt; most egyszerre újra követeli a szövetkezet a már befizetett díjakat azon czimen, hogy az ideikendivül sok jégkár folytán erre van utalva. Ez sok felől felháborodást szül, annál inkább, miután a biztosító szövetkezet mindazokat, akik a fizetési felhívásnak nem engedtek, pörbe fogja. Hogy tisztán lássuk a helyzetet, a dolog így áll: Az országos m. kölcsönös biztosító szövetkezetnek már ezime is mutatja, hogy nem alaptökére van szervezve, hanem a kölcsönösségre, amely bizonyos mértékben minden biztosítottra is kötelezettséget, illetőleg felelőséget ró, nemcsak az alapítókra. Ez az értelme annak, hogy rendszerint jóval olesóbban vállalhat e szövetkezet biztosításokat, mint egyéb társulatok, mivel t. i. töke-befektetése aránylag igen csekély, de e kis díjak után föntartja magának a jogot pót díjat szedhetni, amely azonban nem haladhatja meg a kötvény szerinti díj nagyságát. Ez világosan benn foglaltatik az alapszabályokban, a kötvényben azonban oly homályos az ide vonatkozó pont, hogy az magyarázat mellett is alig fejezheti ki tisztán e felelőségét s innen a kellemetlen meglepetés az újrafizetés felhívásakor. A szövetkezet saját érdekében cselekednék, ha a biztosított felek felelőségének mikéntjét egész nyíltan tenné ki a kötvények szövegébe.

— **Hírek a váci püspöki megyéből.** Decsember 2-án, amely adventi péntekre esik, amely tehát szigorú böjti nap lenne a kath. disciplina szerint, miután Ő Felsege I. Ferencz József királyunk akkor tartja 50 éves osztrák-császári jubileumát, ezen örvendetes évforduló emlékére a római pápa egész Ausztriára és Magyarországra kiterjedő felmentvényt adott a böjti alól. — Boldogult Erzsébet királyné emlékére 1899. nov. 19-ikétől kezdve a váci püspökséghez tartozó iskolákban évenként Erzsébet napján emlékünnepelet tartandó istentisztelettel és emlékbeszéddel.

— **Tüzesetek.** Király Jánosnak, a II. kerület 426. sz. alatti háza f. hó 8-án éjjel 10 órakor teljesen leégett. A tűz oka állítólag gondatlanság. Feltűnő azonban, hogy ez az épület két intézetnél is volt biztosítva. — Fispán Ignác I. kerületi házána az istállóban az alszalma kigyulladt, valószínűleg a kocsis vigyázatlanul eldobott gyufájától. A tüzet idejében elnyomták.

— **Járdáinkról.** Mult számunkban említett azon eszme, hogy a téglajárdák hosszabbítása homok és szénalakkból készült járdákkal fog megtörténni, megvalósul, — az ezekhez szükséges nagy mennyiségű szénalak megérkezett. Üdvözöljük az előjáróságot és iránybani gondoskodásáért, kiváltképen a kis iskolás gyermekek érdekében, kiknek az iskolába való járás oly annyira megkönnyítve lesz.

— **Kossuth Lajos Tódor, mint lakodalmi vendég.** Czeglédén, e hó 3-án egy előkelő gazdálkodó, B. Molnár Sámuel fiának a menyegzőjén azon ritka esemény adta elő magát, hogy részt vett Kossuth Lajos Tódor is; az első eset Magyarországon, hogy ő családi ünnepélyen részt vesz. Ott voltak még Kossuth Ferencz, Rátkay, Horváth és Pichler orsz. képviselők is.

— **Dr. Endre Zsigmond** járásunk volt szolgabirája, mult hó 29-én tartotta, mint a félegyházi járás főszolgabirája — székfoglalóját a járás

összes előjárói jelenlétében. Székfoglalói beszédéből — mint új momentumot ki emeljük azon kijelentést, hogy a járást érdeklő ügyek megbeszélése végett koronként járásértekezleteket fog tartani. A mi igen helyes dolog.

— **Ujtás a városi alkalmazottaknál.** Czeglédén a városi szolgák és rendőrök rendszeres iskoláztatása lett a főkapitány által foganatba véve. Nem de jó példa ez, melyet mi is követhetnénk!

— **Az „Ujabb Költemények“ bírálata.** Miután e lap szerkesztőjének oly könyvről van szó, melyet a helybeli nyomda adott ki s Gottermayer Nándor budapesti neves cég kötött be díszesen s miután az e lapokon is többször hirdettetett, nem lesz talán minden érdeklő az „A b o n y“ i. t. olvasóra nézve, hogyha e műre vonatkozó bírálatokat adjuk, amint azok a napokban egyes ujságok útján megjelentek. Annál inkább szükségesnek tartjuk pedig ezt, mivel oly ujságokról van szó, amelyek községünkben nem forognak közkézen s így azok közleményéről csak igen kevesen vehetnek tudomást.

A „Magyar Állam“. Nem csak a czim, hanem Viz Zoltán munkássága mondja meg, hogy nem állunk kezdő emberrel szemben; hanem kiforrott költővel, akit a vallásától megaranyozott életfilozofia vezet, akinek lelkét betöltik a természet, a családi kör képei s érzelmeinek alakot tud adni dalaiban stb.

Az „Alkotmány“. A szerző neve nem ismeretlen az irodalom terén; 1890-ben megjelent első kötetét nagyon rokonszenvesen fogadta a katolikus sajtó, mely a most közrebocsátott kötetét sem tagadhatja meg elismerést. Saját költeményein kívül felvett ebbe a szerző németből fordított műveket is, melyeket — mint előszavában mondja — úgy a regibb, mint az újabb irodalom nevesebb képviselőinek termékeiből válogatott össze. Azok is egyaránt nagy műgondról tesznek tanúságot s valamennyin határozott vallásos szín ömlik el, mely a sok helyütt megnyilatkozó erős hazafias érzéssel kellemes harmóniába olvad össze. Igazi poéta-lelek munkája e kötet; megihlet, dalra hangolja minden, amihez csak hozzáfűzheti soha alant nem járó eszméit. Amit elmond, azt mindig tiszta, zengzetes nyelven s oly verselési ügyességgel mondja el, mely a leg-ritkább formák nehézségeit is könnyű szerrel győzi le. A 12 ivre terjedő s rendkívül díszes kötet ára 1 frt 30 kr.

A „Mindszent, Szegvár és Vidéke“. Mindannyian előnyösen ismerjük (szerző ott volt s. lelkész 1890—1892-ben) a költői lelkű papot. Viz Zoltán, ki jelenleg Nagy-Abonyban plebános-helyettes. Ő ömmel olvastuk és olvassuk ma is az itt Mindszenten megjelent első verskötetét, melynek minden során átvonul lelkének nemes költői ihlete és a vallásos mély meggyőződés. Már akkor sejtettük, hogy a Viz Zoltánban rejlt költői tehetség utat fog magának törni. És nem csalódtunk, mert ime előttünk fekszik egy új kötet, az előbbinél még sokkal jobb. Az igazi érzelemhez szól, mert egy tiszta szívűből eredő minden egyes költeménye, minden egyes sora. Azért joggal mondhatja a költő előszavában, hogy kitűzött célja: „felemelni a lelket a földről!“ Hozánk beküldött díszesen kiállított műveiből mutatványul közlünk itt egy költeményt, bizonyára nem a legjobbát, mert azt kiválasztani a sok szép közül lehetetlen stb.

Végül tudomására hozza a szerző az érdeklődőknek, miszerint a mű nála még mindig kapható, díszes kötésben 1 frt 20 kr. helybelinek.

— **A zónatarifa megváltoztatása.** Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter elnöklésével a m. kir. államvasutak tarifabizottsága november 4-én a kereskedelmi minisztériumban ülést tartott, melynek napirendjén nagyszámú fontos tarifa és szállítási kérdés volt, melyek közül különösen felemlítendő a hajózási versenytarifák, az érc és kénkövándkiviteli tarifák megszabása, végül a zónatarifa megváltoztatása a podgyászviteldíjak részleges módosítása által. Hir szerint ez utóbbi módosítás abban fog állani, hogy a podgyászvitelnek mostani tételei négyszeresen felemeltetnek. A podgyászok kumulálása is tiltva lesz, vagyis minden darab podgyászt külön fognak lemérni és külön fognak fizetni!

— **Az olasz bor ellen.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület felterjesztést intézett a földmívelési miniszterhez, hogy Fiumében és Triszben borvizsgáló állomásokat létesítsen, a melyek hivatta volnának a Magyarországra importálandó olasz bort meivgzsgálni. Ugyanis egy idő óta Olaszországból feltűnő mennyiségben szállítják a hamis bort; a mult évben egy millió hektoliter bort szállítottak s ezáltal a magyar bortermelők nem tudják értékesíteni termésüket, mert a hamis olasz bor kiszorítja olesóságánál fogva a piacra a magyar borokat. Az OMGE a borvizsgáló állomások felállításával véli elérni azt, hogy ezután Olaszhonból kevesebb mennyiségű bort fognak Magyarországra szállítani s úgy a magyar borszállítás is nagyobb lendületet vesz. A miniszter e kérelmet illetőleg szakvéleményeket fog meghallgatni.

— **Betörés.** Jászkarajenő községben m. hó 25-én éjjel Bogyay Béla és Károlyi Ignác füszerkereskedők üzleteit ismeretlen tettesek feltörték, de a tulajdonosok ezt észrevevén — a betörők tovább állítottak.

— **Házassági ajánlat.** Én egy esinos szőke hadmentesített saját üzettel rendelkező fiatal ember vagyok, házasság czéljából szeretnék megismerkedni egy hozzám illő 17—18 éves leánnyal, kinek 400—500 forint hozománya van. Ki ajánlatomat elfogadja, az írjon e lap kiadó-hivatalába „Örök boldogság” czímen.

— **Fa-eladás.** 5 öl hasáb akácza és 2 öl tuskó helyben eladó, hogy kinél? megtudható a kiadóhivatalban.

— **Az ördögziget szerencsétlen foglyának sorsa érdeklő** most legjobban a közönséget s ezért a „Képes Családi Lapok” 46-ik száma számos képben mutatja be a Dreyfus pörben szereplő alakokat. Dreyfus lakását, illetőleg börtönét az ördögzigeten s magát az ördögzigetet is a vele szomszédos király szigettel. A „Képes Családi Lapok” különben elismert élénkségének és mindig érdekes voltának köszönheti immár husz éves multját, s ha van magyar szépirodalmi lap, melynek multja egyuttal program is, a „Képes Családi Lapok” bizonynyal ezek sorába tartozik, egyedüli programja, melyhez hosszú pályafutása alatt mindig hű maradt, hogy szórakoztatva oktasson. A jövőben is csak ezt a programot tartja szem előtt és multja biztosítékot nyújt arra, hogy a jövőben is betartja. A „Képes Családi Lapok” miként minden évben, úgy az idén is kedves karácsonyi ajándékkal lép meg olvasóit s minden előfizetőjének, azoknak is, kik csak most fizetnek elő reá, ingyen és bérmentve küldi meg K. Beniczky Irma érdekes regényét: A „vérbosszu.” A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt. Mutatványzámat ingyen küld a kiadóhivatal Bpest, Vadász-utca 14. szám.

CSARNOK.

A szökés.

Irta: Csizmadiané Guits Matild.

(Folytatás.)

A báró kidobta cigarettáját az ablakon és kényelmesen hátradőlt ülésén.

— Azt hiszem, eléggé indokoltam, hogy hosszabb időre nem válhatok meg kegyedtől Léa.

— Igen! eléggé megvilágította rut önzését! — mondá az ifju nő lángbaborult arczal, de a férj, mintha nem is hallotta volna, folytatta: Ha nem válasszon ki valami fürdőt, és pihenje ki ott magát. Néhány hét óta feltűnően sápadt, ez nekem sem került el a figyelmemet, szüksége van a nyugalomra.

— Ez is valami! — sóhajtott az asszony megkönnyebbülve, — most, amikor a multságok hosszú sora következik, amiből itthon nem vonhatnám ki magamat. Köszönöm! — és megbékülve, mosolyogva nyújtotta kezét férjének. — Ma beszélek az orvossal, és szököm Olaszország kék ége alá, a magyarzatot önre bízom, mert bucsulátogatásokat sem teszek ám. Még egyet Imre! Bárhova, de inkogintó megyek, mert nevem, állásom ismét holmi kiváltságos helyzetbe juttatnának, én pedig a szó teljes értelmében pihenni akarok. Leszek hát Wagner doctorné. Jó lesz?

A báró ez utóbbi szavak alatt összehuzott szemöldökkel vizsgálta neje arczát, de az ifju nő nyugodt, ártatlan volt, megtisztította a bűnös gondolatokat.

B... kies olasz fürdőbe mindenki a szép Wagner doctornéval foglalkozik. Léa inkognitója daczára — melyet nagyszerűen sikerült megőriznie — belekeveredett a társaságba. Kezdetben makacsul ragaszkodott magányához, de az igazgató, annak neje, később a fürdővendégek krémjétől annyi figyelembe részesült, hogy az illem megsértése nélkül lehetetlen volt az érintkezéstől elzárkóznia. Így lett a csodaszép magyar asszony a fürdőtársaság központja.

Pár hét alatt minden férfi ott forgolódott körül, mint a láng körül a vacsoravesztő lipék, egyetlenegy kivétellel, aki pedig szépségével, eleganciájával folyton férjét juttatta Léa eszébe.

Az az egy, egy román tudós volt, aki a fürdőorvoson kívül senkivel sem érintkezett; nem beszélt senkihez, bár mindenütt megjelent. Ennek a szép románnak a szemei közönyösen síklottak el az ünneplő Léa felett, olyan keserűséget okozva a szép asszony szívének, melyet maga sem tudta meghatározni, hogy szerelemből, vagy hiúságból ered-e. „Hideg márvány, éppen mint az a másik”, mondogatta magának Léa és szemeit önfeledten pihentette a büszke tartású ifjun, mig gondolatai elszálltak férjéhez — haraggal és keserűséggel telve.

Hangversenyre öltözött s mig szobalánya vigyan csevegte el az itt-ott összeszedett fürdői pletykákat és ügyes kezekkel tüzdelt fel rózsaszín-selyem ruhájába az ezüst himzést, Léa az utolsó szemlét tartotta öltözéke felett.

Elégedetten mosolygott a tükörbe nagyon szép volt és akart is szép lenni. Életében először akart hódítani; meghódítani annak a közönyös szemnek néma tulajdonosát, ajkait megnyitni a szerelem édes szavára, a büszke alakot előtto térdre hullva látni... a szép asszony fehér teste kéjesen összereszkett. Óh, milyen gyönyör, milyen kéj lenne az!... Ilyen gondolatokkal lépett a terembe és szinte megdöbbenve állt meg, midőn a szép román volt az első, ki hozzálépett.

— Valesin Angeló vagyok! És elfoglalta Léa jobbán a helyet.

Azután táncban, sétákon, gyalog, lóháton mindig hű lovagja volt a szép asszonynak és Léát titkos örömmel töltötte el ez a hódítása.

Bár a nap legnagyobb részét mindig egymás társaságában töltötték, szerelemlől, érzelmeikről sohasem beszéltek.

— Szereti az urát? — kérdezte egyszer minden bevezetés nélkül Valesin.

— Nem, nem szeretem! felelt az asszony nyíltan.

— Az bizonyosan imádja magát — folytatta Angeló és arca elsápadt.

— Nem! ő sem szeret engem. Érdekházasságot kötöttünk.

— Szinte hihetetlen! Hát boldogtalan? kérdé részvétellel.

Léa elgondolkozva hajtotta le fejét.

— Eddig — mondá vontatva — eddig nem voltam az. Különben — tette hozzá elpirulva — úgy tetszik nekem, hogy eddig nem is éltem.

Valesin megfogta a fiatal asszony lecsüngő kezét és gyengéd szorítással a magáéban tartotta és úgy sétáltak tovább.

Egy szép napos délután, a társaság kirándult, hogy felmennek a T... i magasletra.

Mint rendesen Léa és Valesin mentek legelől. Ezen a napon Valesint elhagyta szokott önruralma, izgatott volt és olyan lángoló pillantások

érték a szép asszonyt szemeitől, hogy az szinte fizikai fájdalmat okozott neki.

Kért, követelt, vonzott ez a szem, így kéri párosodásra az oroszlán nőtényét, a kis madár párját; ilyen sugár pattantja ki a rózsabimbóját! A természetben minden meghódol ennek az erőnek: Fű, fa, virág, állat, férfi; csak az asszonytól követelik azt a csodálatos erőt, hogy uralkodjék a leghatalmasabb ur, a természet felett.

Léa, hogy szabaduljon e tekintet elől, elhagyta kísérőjét, könnyű léptekkel sietett felfelé, alig keresve a meredek sziklán hová rakja apró lábait, és még vissza is tekintgetett Valesinra. Éles sikoltás szelle át a levegőt, a hegyek ezerszeresen hangozták vissza.

Léa lábai alól bomlott a szikla keskeny párkánya, és a másik pillanatban ott pihent Valesin karjai között.

Erős szorítás hozta magához az elkábult asszonyt.

— Léám! szerelmem! — suttogta Valesin lázasan, — nézz oda! nézz le! tudod-e mi várt ott reád?

Az asszony félelmes pillantást vetett le a mélybe.

— Istenem, halál! borzasztó halál! — suttogta sápadt ajakkal.

Egy meredek sziklába vésett uton álltak, átölelkezve. Felettük a tavasz melegével süttött a nap, madárdal zengett a zöld lombok között, amik mint egy-egy óriás bokréta díszítették a kőhegyek oldalát.

(Vége következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Tizenhárom. Helyben Szíves közreműködést bármely oldalról szívesen veszünk, mert úgy szeretnénk, ha e tekintetben is úgy tekintené e lapot, mint sajátját. Hogy megüti-e aztán a közölhetőség mértékét, azt már természetesen a beküldött dolgozat átolvasása után mondhatjuk meg. Meg nem felelés esetén bizonyos ideig a kéziratok visszavehető a szerkesztőségben.

V. Á. Tehát a várt viszontlátásig. Üdvözet!

L. M. Ujszász. B. sorait megkaptam. Remélem, hogy mielőbb rendbe jön minden, vagy azóta talán rendbe is jött. Köszönet a jóakaratok!

S. G. Ada. Előfizetése 1898. év végéig rendben van.

Van szerencsém t. előfizetőimnek szíves tudomására hozni, hogy ha **ELADNI** vagy **VENNI SZÁNDÉKOZNAK** bármiféle tárgyat, ezt a lapban

20 kr.-ért

közvéteszem és ilyenmű hirdetéseket a nyomdában két hétig kifüggesztve tartok.

Tisztelettel

A kiadó.

MINDEN SORSJEGY MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK

6 HUZÁS **6 HUZÁS**

LUZSÁGIROK SORSJÁTÉKA

100.000 KORONA

5 á 20.000 KORONA STB. STB.

ANYEREMÉNYTÁRKA KIVÁNATRA 20 SLEVOVÁSSAL KESZPÉNZBEN VISSZAVÁRA ROLJA A VÁLLALAT 1898

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

2-9

Pestmegyei Abonyi Tak.-pénztár
és **LAPUNK KIADÓHIVATALA.**